

nett då folket dreiv som hardast på å kjørde torv i løene. Det kom eit fælende stort luftskip sørantil og drog seg nordover. Og alle stader tykte folk at det gjekk rett over der nett dei var. Slikt eit stort uhyre har aldri vore sett her, hverken før eller seinare. Og alle kunne me lese namnet: «Graf Zeppelin» stod det med svære svarte bokstavar på den lyse kroppen. Ikkje å undrast på at bokstavane var synlege. Dei var 11 m høge, vart det fortalt i avisene.

Ja, slik kunne livet arte seg i torvmyra. Eit yrke som ikkje er meir, berre minnet set att. (Etter Bondevennen.)

## STATENS LANDBRUKSBANK

«Landbruksbanken» har vært i virksomhet siden 1. januar 1966. Den har allerede ytet en rekke utlån og vært i kontakt med et stort antall av landbrukets utøvere i vårt land. Året 1966 har sikkert også vært et «oppbygnings- og innkjøringsår» for banken selv. Et nett av tillitsmenn er etablert over det ganske land.

Til orientering for våre medlemmer og andre lesere vil vi gi nedenstående utdrag og referat fra loven om Statens Landbruksbank, som i samarbeide med andre banker og låneinstitusjoner har som formål å hjelpe vårt landbruk på den finansielle sektor.

*Statens Landbruksbank*, er en sammenslutning av Kongeriket Norges Hypotekbank, Noregs Småbruk- og Bustadbank og Driftskredittkassen for jordbruket.

Banken som har til oppgave å fremme norsk landbruk kan:

1. gi lån til
  - a) å opprette eller utvide landbrukseiendommer, føre opp nye eller utbedre eldre bygninger eller på annen måte utbygge slike eiendommer,
  - b) å kjøpe eller på annen måte erverve landbrukseiendommer samt til å løse ut medarvinger i samband med skifteoppgjør,
  - c) å kjøpe maskiner, redskaper, husdyr eller andre driftsmidler,
  - d) å fremme andre tiltak i samband med landbruksnæring etter bestemmelser av Kongen,
2. gi stønadslån, tilskott eller garanti etter de stønads-, tilskotts- eller garantiordninger som banken av Stortinget eller Kongen blir pålagt å administrere.

Kongen gir nærmere forskrifter om låneformålene.

Lån kan gis til:

- a) enkeltpersoner,
- b) driftskredittlag eller lag som har til formål å drive maskinsamvirke,

- c) sammenslutninger som har til formål å gjennomføre felles produksjonstiltak,
- d) andre låntakere etter bestemmelser av Kongen.

Kongen gir nærmere forskrifter om de vilkår som må oppfylles av lag m. v. som nevnt i bokstav b og c.

Banken skal ha en tillitsmann i hver kommune. Herreds- og fylkesfunksjonærene i landbruket skal delta i den forberedende behandling av søknader etter nærmere regler gitt av bankens styre.

### Utlånsvirksomheten.

Lån til de formål som er nevnt i punkt 1 a, kan gis med inntil 90 pst. av den verdi som eiendommen vil få etter at det tiltak som det søkes om lån til, er gjennomført.

Lån til formål som nevnt i punkt 1 b, kan gis med inntil 70 pst. av eiendommens verdi. I særlige tilfelle kan dog lån gis med inntil 90 pst. av verdien.

Er det pantegjeld på eiendommen med prioritet foran lån som skal gis av Landbruksbanken, må summen av denne gjeld og lånet ikke overstige lånegrensen i første og annet ledd.

Skal banken ha pant etter et hefte som går ut på en årlig ytelse, skal det i alminnelighet reknes som gjeld på 25 ganger årsytelsen. For kår avgjør bankstyret summen som det skal kapitaliseres til. Bankens hovedstyre kan gi normalregler om kapitaliseringen.

Lån til kjøp av driftsmidler som nevnt i punkt 1 c må ikke overstige 75 pst. av kjøpesummen.

Kongen kan gi nærmere forskrifter om størrelsen av de lån som kan ytes.

Kongen fastsetter den rente som til hver tid skal svares av lånene. Tilbakebetalingstiden for lån på fast eiendom kan være inntil 40 år og for lån til driftsmidler inntil 7 år. I særlige tilfelle kan tilbakebetalingstiden for lån til driftsmidler være inntil 10 år.

Bankstyret fastsetter tilbakebetalingstiden i det enkelte tilfelle.

1. For lån som banken gir til formål som nevnt i punkt 1 a eller b, skal den kreve panterett i eiendommen med bygninger.

Når banken finner det nødvendig, kan den i tillegg kreve pantesikkerhet i maskiner, redskaper og husdyr. Slik pantsettelse skal ha rettsvern ved tinglysing av pantebrevet uten overlevering av pantegenstanden. Reglene i § 1 annet ledd, § 3 første og annet ledd og §§ 4-5 i lov av 8. juni 1895 inneholdende forandringer i lovgivningen om pant gjelder tilsvarende.

Banken kan hvor den finner det nødvendig, også kreve annen sikkerhet i tillegg.

2. For lån som banken gir til formål som er nevnt i punkt 1 c, enten direkte eller gjennom lag, kan det avtales at banken eller laget skal ha panterett i de gjenstander som helt eller delvis kjøpes

for lånet. Panteretten har rettsvern uten overlevering eller tinglysing. Ved mislighold kan banken kreve gjenstandene utlevert etter reglene i lov om kjøp på avbetaling av 21. juli 1916, eller gjenstandene kan kreves solgt på tvangsauksjon etter reglene om håndpant med den endring at salg ikke kan foretas før en måned etter påkrav.

Lån til bygge- eller utbedringsarbeider skal stilles til rådighet etter hvert som arbeidet går fram.

Det skal føres kontroll ved tillitsmannen eller andre med at lånene nyttes etter forutsetningen.

Hovedstyret gir regler om gebyr som lånsøkere skal betale til banken.

Det skal ikke svares gebyr til statskassen for tinglysing av pantebrev for lån i Statens Landbruksbank eller et driftskredittlag. Det samme gjelder pantebrev til andre, dersom lånet ytes i forbindelse med lånetilsagn i banken eller et driftskredittlag.

Gebyr skal heller ikke betales for attest som påføres pantebrev som nevnt i første ledd om at et dokument er — eller er forlangt — tinglyst, for tinglysing av prioritetsvikelse til fordel for slikt lån, eller for panteattest som banken eller et driftskredittlag ber om.

Overdragelsesdokument i forbindelse med låneopptak i banken eller et driftskredittlag er fritatt for stempelavgift. Heller ikke skal det betales gebyr til statskassen for tinglysing av overdragelsesdokument i tilfelle som nevnt, eller for andre offentlige forretninger som er nødvendige for hjemmelen. Reglene i dette ledd om fritakelse for stempelavgift og gebyr gjelder tilsvarende ved overdragelse av eiendom som er belånt i Landbruksbanken, når eiendommen blir kjøpt av banken selv eller kjøperen får overta lånet.

Opplysninger som trengs for å avgjøre om vilkårene for fritak for stempelavgift og gebyr er til stede, gis av banken eller dens tillitsmenn eller vedkommende driftskredittlag.

Det betales ikke gebyr til staten for tvangsauksjon som blir begjært av Statens Landbruksbank eller et driftskredittlag, dersom auksjonen ikke blir fremmet eller ikke fører til salg.

Blir eiendom eller driftsmiddel som er pantsatt til banken eller et driftskredittlag, kjøpt på tvangsauksjon av banken eller laget selv eller av en som har fått bankens eller lagets samtykke til å overta lånet, skal det ikke betales gebyr til statskassen for auksjonen eller for utferdigelse av auksjonsskjøte. Overdragelsesdokument vedrørende auksjonssalg er i slike tilfelle fritatt for stempelavgift. Det betales heller ikke gebyr til statskassen for tinglysing eller andre forretninger som foretas i forbindelse med dette.

Etter nærmere regler gitt av Kongen kan Statens Landbruksbank inntil videre gi lån eller støtte til bygging eller utbedring av boliger, ved siden av lån som nevnt foran.

Nærmere opplysninger kan fås ved henvendelse til bankens tillitsmenn i kommunene eller ved direkte henvendelser til banken: Hovedsetet i Oslo og avdelinger i Bergen, Trondheim og Tromsø.

*Red.*

## KOPPERMANGEL ER UTBREDT

Koppermangel har vært kjent i Norge i over 30 år. Særlig utbredt har den vært i kyststrøkene og nordover, men undersøkelser som er gjort ved Statens jordundersøkelse, viser at det i større områder av landet kan forekomme jord med så lavt innhold av kopper at plantene kan få nedsatt vekst av denne grunn.

Ved Statens jordundersøkelse er 2 000 jordprøver fra forskjellige kanter av landet analysert og innholdet av oppløselig kopper er bestemt. I tillegg til de før nevnte kyststrøkene, er det særlig innenfor et par større sand- og mojordområder på Romerike og i Solør, at det er funnet lavt kopperinnhold i jordprøvene. Til dels har også sterk koppermangel gjort seg gjeldende på nydyrket jord når man ikke har sørget for å tilføre kopper. For alle prøver fra steder der planteveksten viste tydelige koppermangelsymptomer, var kopperinnholdet *mindre enn 1 mg pr. kg*. Erfaringer som er gjort i et stort antall danske markforsøk, tyder også på at dette kan settes som den kritiske grense for kopperinnhold i mineraljord.

Undersøkelsene har vist at kopperinnholdet i jorda varierer sterkt med fjellgrunnen i de ulike distriktene. Prøver av jord som er oppstått av bergartsmineraler fra den kaledonske fjellkjede, inneholder meget kopper sammenliknet med jord oppstått av f.eks. sparagmitt, som er kjent for å være fattig på kismineraler.

Vil en undersøke kopperinnholdet i jorda, er det ikke tilstrekkelig å lete etter mangelsymptomer på plantene. Det er først ved sterk koppermangel at det blir tydelig slike tegn som gulspissyke på korn. Det kan da være ganske stor reduksjon i avlingene før mangelsymptomene viser seg tydelig. Ved jordanalyser er det mulig å belyse nærmere hvordan koppertilstanden i jorda er.

*LOT.*